

DE TOEKOMST VAN DE STAD

Jos Melchers en Mattijs van Ruijven zijn vanuit Stadsontwikkeling Rotterdam dagelijks bezig met het vormgeven van Rotterdam. De een kijkt vooral met een stedenbouwkundige blik naar huidige en toekomstige projecten, de ander meer met een financiële blik.

Fantastisch, vinden beiden.

‘Het zijn nu bijzonder interessante tijden om aan de stad te werken.’

MATTIJS VAN RUIJVEN
Hoofd Stedenbouwkundige Stadsontwikkeling Rotterdam

JE BENT STEDENBOUWKUNDIGE. WAT HOUDT DAT WERK IN?

‘Enerzijds ben ik bezig met de langetermijnontwikkeling van de stad (stip op de horizon 2040) en anderzijds buig ik mij met een team over bouwprojecten en gebiedsontwikkelingen in het hier en nu. Ik vind het heel interessant op die twee tijdschalen bezig te zijn. Hiervoor werk ik samen met collega’s van mobiliteit, planologie en economie om de toekomstige opgaven in beeld te krijgen en ideeën te ontwikkelen om daar antwoord op te geven. Gezien de toenemende complexiteit van de opgaven wordt die samenwerking steeds intensiever.’

HOE ZIET DE STAD VAN DE TOEKOMST ERUIT?

‘Die is in elk geval een stuk drukker en groener. Wereldwijd krijgen steden steeds meer inwoners en steeds meer bezoekers. Dat trekt ook steeds meer werkgelegenheid aan. Steden worden echt de grote motor achter de economie. In de stad komen veel vraagstukken samen. Dat brengt grote uitdagingen met zich mee. Steden zullen heel hard hun best moeten doen om te voorkomen dat ze dichtslippen, en om te zorgen dat ze ook over vijftig jaar nog aantrekkelijk zijn voor al die mensen.’

HOE STAAT ROTTERDAM ER IN 2040 VOOR?

‘De bevolking is dan gegroeid van 644.000 nu naar ruim 700.000. Dat is een flinke toename. We hebben dan een interessant en energiek centrum dat zich echt op twee oevers uitstrekt. De Kop van Zuid is dan, nog meer dan nu, onderdeel van de binnenstad. Daaromheen liggen verschillende bruisende kernen, zoals het Hart van Zuid, Feyenoord City, stationsgebied Alexander en het havengebied aan de kant van Schiedam. Het is een groene stad waar mensen veel op straat en op publieke plekken verblijven en elkaar ontmoeten. Er is nog wel plek voor de auto, maar de balans met voetgangers en fietsers is veel gezonder.’

WAT ZIE JIJ ALS DE GROOTSTE OPGAVE VOOR ROTTERDAM?

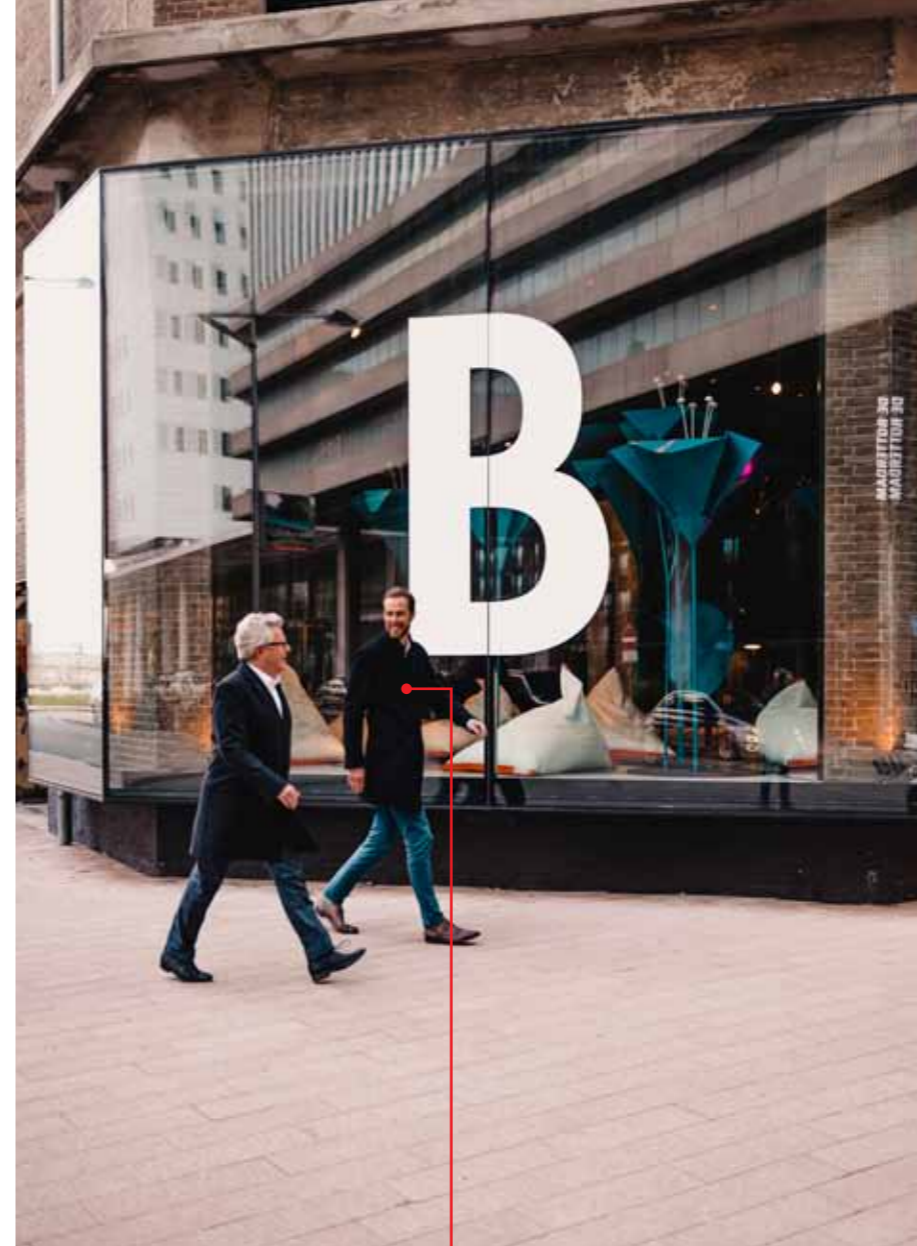
‘Om de grote groei een goede groei te laten zijn. We willen niet dat dit een stad wordt van de happy few. Dat betekent dat we niet alleen naar aantallen kijken, maar juist ook willen zorgen dat er voor alle groepen een woning is te vinden. Dat geldt ook voor werkplekken. Daarnaast moet het, met al die nieuwe aanwas, ook een leefbare en gezonde stad blijven. Daarom zetten we ook in op goed OV, ruimte voor voetgangers en fietsers, mooie buitenruimtes, voldoende scholen, sportgelegenheden etc. Het zou mooi zijn als de groei van het aantal inwoners en woningen de motor wordt van een kwaliteitsimpuls voor de hele stad.’

HOE GAAT ROTTERDAM DAT AANPAKKEN?

‘Met een samenhangend pakket maatregelen. Er is een aantal grote systeeminterventies nodig die alle onderdelen van het leven raken, van mobiliteit tot energie en van luchtkwaliteit tot waterbeheer. Dat vraagt om een aanpak waarbij al die zaken in samenhang bekeken worden. Dat past bij ons. Wij vliegen een vraagstuk graag integraal aan. Dat is namelijk de beste manier om niet alleen voor nu een probleem op te lossen, maar ook nieuwe kansen te creëren voor de toekomst.’

WELK PUNT ZOU ROTTERDAM NOG BETER KUNNEN UITNUTTEN?

‘De rivier! Het water is nu nog teveel een barrière, terwijl het juist een fantastisch onderdeel van de stad kan zijn. Om dat te realiseren, moeten we kijken naar extra verbindingen over het water en de herinrichting van de oevers. Er zijn nog steeds veel stenige stukken langs de rivier. Dat is zonde, dat zou een langgerekt park kunnen zijn. En grote locaties als Feyenoord City en M4H hebben alles in zich om een interessant woonmilieu te worden aan het water.’ ■

PERSOONLIJK MATTIJS VAN RUIJVEN

FAVO-RESTAURANT:

Matroos en het meisje, Deliplein Katendrecht

DE LEKKERSTE KOFFIE:

Man met bril koffie, en Dudok als goede 2e

FAVORIETE LOCATIE IN DE STAD:

zicht vanaf de Erasmusbrug als het nog net niet donker is, maar al wel alle lichten aan zijn

PERSOONLIJKE CITY SECRET:

Eiland van Brienenoord

FAVORIETE WINKEL:

de Bijenkorf

MOOISTE GEBOUW:

Feniksofts, mooie combinatie oude loods en nieuwe woningen erboven

WAT IS JE FAVORIETE FILM:

Amores Perros

WELKE SERIE KIJK JE NU OP NETFLIX:

Luther

NIJEUWE HOTSPOT:

Hart van Zuid laat steeds meer

de potentie van DE hotspot van de toekomst zien

WELKE BUITENLANDSE STEDEN ZIJN VOOR JOU EEN INSPIRATIEBRON?

Kopenhagen en Arhus, omdat zij de groei van de stad combineren met investeringen in de openbare ruimte, en het beleefbaar maken van het water. En ook New York met het Highline park op het dak van de oude spoorbogen. Fantastisch wat dat gedaan heeft voor de omgeving.

OVER WELKE INNOVATIE OF TECHNOLOGIE OP HET GEBIED VAN WONEN, WERKEN OF WINKELEN BEN JIJ ENTHOUSIAST?

Dat deze 3 zaken steeds meer mixen en tot bijzondere gebouwconcepten en publieke ruimtes leiden. Het levert een gemengde stad op, eigenlijk zoals dat vroeger ook was.

TOP 3 MENSEN DIE ECHT HET VERSCHIL MAKEN IN DE STAD:

1 Innovatieve ontwerpers en makers, zoals ZUS, MVRDV of Buurman
2 De mensen achter publieke plekken zoals Zuidplein theater of de bibliotheek
3 Feyenoord (als ze goed spelen)

JOS MELCHERS

Directeur Gebiedsontwikkeling, cluster Stadsontwikkeling

WELK GEVOEL ROEPT ROTTERDAM BIJ JOU OP?

'Enthousiasme. Ik ben heel blij met wat er nu gebeurt. De stad heeft echt een goede *vibe*. Een stad is niet een verzameling gebouwen, maar een verzameling mensen. En waar mensen zijn, is interactie. Rotterdam is een aaneenschakeling van ontmoetingsplekken aan het worden. Het wemelt van diverse activiteiten, en dat is precies wat wij graag willen stimuleren en faciliteren.'

HOE KANALISEER JE AL DIE ENERGIE OP EEN GOEDE MANIER?

'Door bij alles de leefbaarheid in het oog te houden en te zorgen dat groei geen doel op zich wordt. We moeten toe naar wat in het bedrijfsleven 'sustainable growth' heet: duurzame groei. Dat betekent dat we een veilige stad moeten creëren met een gezonde balans tussen alle stedelijke functies, en dat we grote thema's als energietransitie, duurzaamheid en circulariteit in alles mee willen nemen.'

HOE ZIET DUURZAME GROEI ERUIT ALS HET GAAT OM WONEN, WERKEN EN RECREËREN?

'We hebben enorme ambities op het gebied van woningbouw. Het afgelopen jaar hebben we sterk ingezet met de start van meer dan 4.500 nieuwe woningen. Die lijn proberen we de komende jaren vast te houden. Daarbij streven we naar een goede verdeling tussen sociale huur, middenhuur, het hogere en het topsegment. We proberen gezinnen in Rotterdam te houden en zelfs te verleiden om terug te komen naar de stad. En hebben aandacht voor zowel jongeren als ouderen. Diversiteit maakt immers een stad vitaal.'

Wat werk betreft is het streven gericht op dynamische, multifunctionele gebieden met grote en kleine bedrijven. Er klinkt een roep om nieuwe, moderne kantoren rondom OV-locaties zoals CS en Alexander. Maar we willen de bedrijvigheid ook juist graag spreiden over de stad.

Als het gaat om cultuur, sport en vermaak is balans en spreiding over de stad een sleutelbegrip. Denk hierbij aan Feyenoord-City. En kijk naar Hart van Zuid, een gevarieerd gebied met onder meer een uitbreiding

van het congrescentrum Ahoy, een Kunstenpand, een bioscoop en een 50 meter zwembad. Overigens is een nieuwe oeververbinding van Erasmus naar Feyenoord en Hart van Zuid ook van strategisch belang. We kunnen een belangrijk deel van de opgaven op het gebied van wonen, werken en recreëren in de Oostflank oplossen, mits het gebied zeer goed bereikbaar en ontsloten is.'

HOE BELANGRIJK IS DE INRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE IN DE MODERNE STAD?

'Cruciaal! De combinatie van een spectaculaire skyline, de haven en de hippe sfeer trekt veel mensen aan. Dat is mooi, maar je kunt alleen op duurzame wijze groeien en verdichten, als je ook zorgdraagt voor een tegenwicht. Een gezonde stad is een groene stad waar de auto te gast is en er voldoende plekken zijn voor rust en ontspanning. Daarbij willen we de rivier omarmen en het water meer benaderbaar maken door middel van stranden en getijdenparken.'

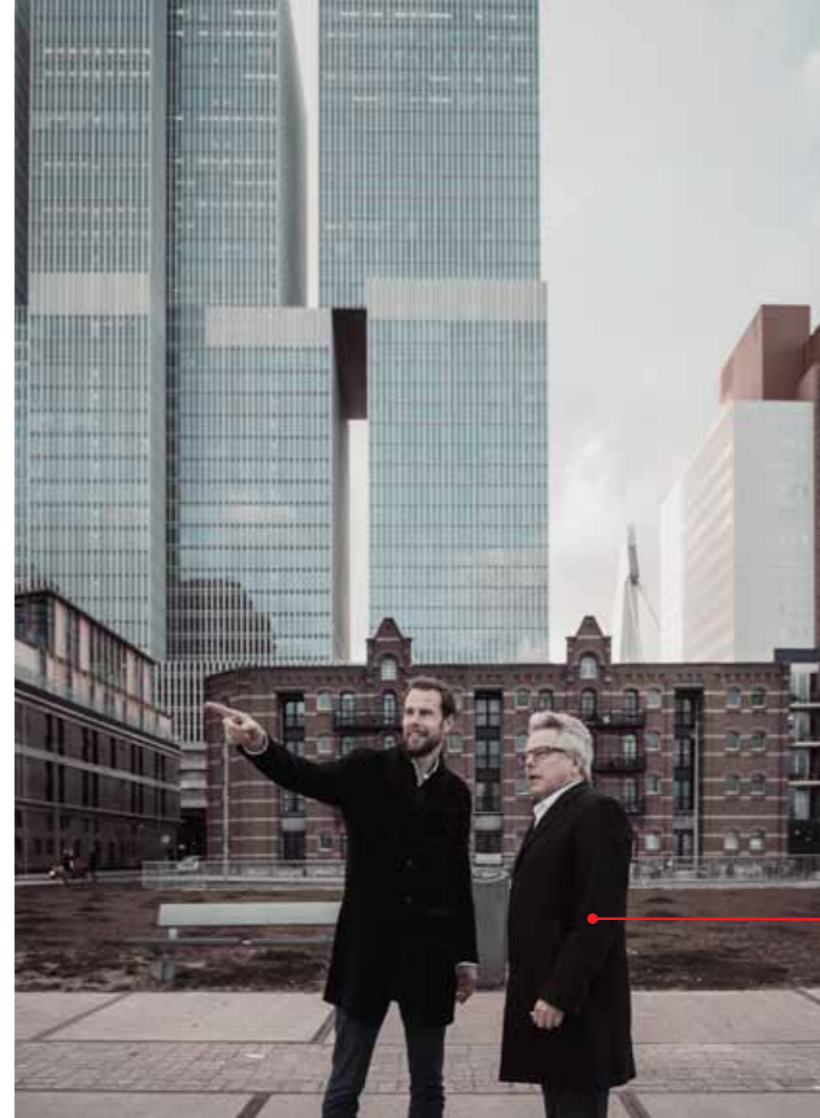
WELKE ROL SPEELT ONDERWIJS IN HET NIEUWE ROTTERDAM?

'Wij dagen alle onderwijsinstellingen in Rotterdam uit om de sprong naar Zuid te maken. Dan krijgt de stad echt twee gelijkwaardige oevers.'

Daarnaast zou het mooi zijn als de TU Delft meer onze kant opkijkt. Samenwerking tussen de Erasmus Universiteit en de TU Delft kan de aantrekkingskracht van de stad op jonge mensen vergroten en nieuwe werkgelegenheid creëren. Zo kan het onderwijs een katalysator worden voor duurzame groei.'

WAAR BEN JE TROTS OP?

'Dat het Global Center of Excellence for Climate Adaptation van de Verenigde Naties voor Rotterdam gekozen heeft en dadelijk neerstrijkt in een drijvend paviljoen in de Rijnhaven. Als stad in de rivierdelta worden wij direct geraakt door de klimaatverandering. De klimaatproblematiek komt steeds hoger op de agenda. Wij hebben op dat gebied veel expertise in huis, waarmee we ook van enorme betekenis kunnen zijn voor de wereld.'

PERSOONLIJK JOS MELCHERS

WELKE BUITENLANDSE STAD IS VOOR JOU EEN INSPIRATIEBRON?

Voor mij zijn steden die, net als Rotterdam, er in slagen om zichzelf opnieuw uit te vinden inspirerend. In Duitsland zijn Hamburg, Frankfurt en München daar een mooi voorbeeld van.

OVER WELKE TECHNOLOGIE O.G.V. WONEN, WERKEN EN WINKELEN BEN JIJ ENTHOUSIAST?

Technologie die het leven duurzamer maakt. Denk aan schone energie, recycling en slimmer vormen van vervoer.

BESTE RESTAURANT IN DE STAD?

Dat is een kwestie van smaak natuurlijk, maar ik zou gaan voor een klassieker in Rotterdam: visrestaurant Zeezout aan de Westerkade.

DE LEKKERSTE KOFFIE?

Hippe koffiebars vind je overal in Rotterdam, maar wij drinken bij de gemeente de koffie van Heilige Boontjes. Gemaakt vanuit een goed hart. Je vindt ze aan het Eendrachtsplein.

FAVO PUBLIC SPACE?

De Meent in Rotterdam is een

voorbeeld van een geslaagde invulling van ons City Lounge concept. Voorheen een vrij saaie kantoorstraat, nu een populaire hotspot met een mix van winkels en horeca van uitstekende kwaliteit.

WELKE SERIE KIJK JE NU OP NETFLIX?

Breaking Bad.

MOOIESTE GEBOUW?

Centraal Station.

FAVORIETE WINKEL?

Die moet er nog komen. Ik ben erg benieuwd naar de

Duitse designketen Stilwerk die zijn intrek gaat nemen in het historische Santos pand op Katendrecht.

FAVORIETE LOCATIE?

Dat blijft voor mij de kop van de Wilhelminapier bij Hotel New York.

NIEUWE HOTSPOT?

Industriegebouw in Kralingen.

MOOIESTE WOONSTRAAT?

Hoflaan in Kralingen.

JOUW PERSOONLIJKE CITY SECRET?

Gelderseplein, nabij de Oude Haven, achter het Witte Huis. Heerlijk rustig pleintje met schitterend uitzicht.

TOP 3 MENSEN DIE ECHT HET VERSCHIL MAKEN IN DE STAD?

Ik ben een bouwer, maar ik realiseer me goed dat een gebouw pas waarde krijgt door wat er mee gebeurt.

1 Iemand als Harry Jan

Bus van Theater Walhalla heeft oude panden getransformeerd tot theaters en geeft met zijn aantrekkelijke programmering een belangrijke impuls aan de levendigheid van Katendrecht.

2 Bas van der Pol van AIR (Architectuur Instituut Rotterdam) is de drijvende kracht achter het Stadmakerscongres, de plek waar Rotterdammers samen komen om hun stad te maken.

3 Marco Pastors heb ik hoog zitten vanwege zijn enorme drive om Rotterdam Zuid vooruit te helpen en jonge mensen daar nieuwe kansen te geven.